

Imię i nazwisko:

Proszę wpisywać odpowiedzi w ramkach

Zadanie 1 (3 pkt)

Badamy podobieństwo globalne algorytmem Needlemana-Wunscha dla sekwencji ABABB i ABBA. Stosujemy liniową karę za przerwę $d = -n$. Macierz podobieństwa pokazano obok, n jest liczbą liter Twojego nazwiska.

	A	B
A	n	$-2 * n$
B	$-2 * n$	n

Rozwiązanie dla nazwiska o długości 5

Uzupełnij macierz podobieństwa, macierz pomocniczą. Podaj najlepsze dopasowanie, jeżeli jest kilka, podaj jedno z nich.

	A	B
A	5	-10
B	-10	5

$d =$

		A	B	A	B	B
A	0	-5	-10	-15	-20	-25
B	-5	5	0	-5	-10	-15
B	-10	0	10	5	0	-5
B	-15	-5	5	0	10	5
A	-20	-10	0	10	5	0

Rozwiązanie: jest ich wiele

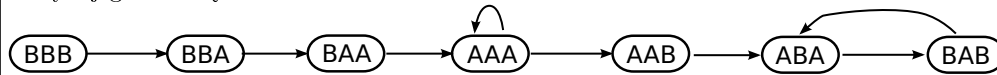
A B A B B

A B - B A

Zadanie 2 (3 pkt)

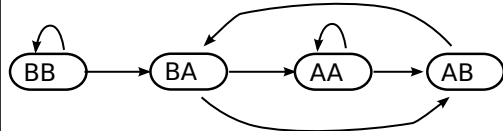
Sekwencje AAAAAAAB, BBBAAA oraz AABABABA użyto do budowy grafu de Bruijna, bez wag w krawędziach. Zbuduj graf 4 rzędu (w wierzchołkach są sekwencje o długości 3 symboli) oraz graf 3 rzędu (w wierzchołkach sekwencje o długości 2 symboli).

Narysuj graf 4 rzędu.

Sekwencja wyjściowa obliczona z grafu 4 rzędu to: **BBBAAAABABA**

Narysuj graf 3 rzędu.

Sekwencja wyjściowa obliczona z grafu 3 rzędu to: **BBBAAABAB**

Zadanie 3 (3 pkt)

Zbuduj drzewo filogenetyczne metodą UPGMA (średnich połączeń) dla 5 taksonów. Macierz odległości podano obok.

	B	C	D	E
A	4	8	8	8
B		16	8	12
C			5	7
D				2

Zadanie 4 (3 pkt)

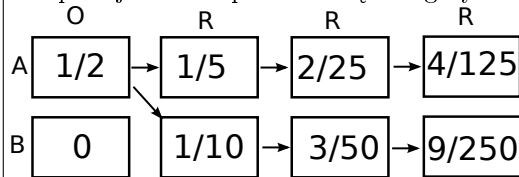
Posługujemy się monetami A i B, obserwując sekwencje rzutów *ORRR* (orły i reszki). Podaj najbardziej prawdopodobną sekwencję użytych monet, zakładając, że to doświadczenie może być opisane ukrytym modelem Markowa pokazanym niżej.

$Q = \{A, B\}$,
 $V = \{O, R\}$,
 $P_A = 1, P_B = 0$.

	A	B
A	$\frac{4}{5}$	$\frac{1}{5}$
B	$\frac{2}{5}$	$\frac{3}{5}$

	O	R
A	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
B	0	1

Uzupełnij macierz pomocniczą w algorytmie Viterbiego

Podaj najbardziej prawdopodobną sekwencję użytych monet:

A	B	B	B
---	---	---	---

Pytanie (1 pkt)

Jakie zagadnienie / zagadnienia warto byłoby dodać do MBI

Pytanie (1 pkt)

Ile godzin poświęciłeś na MBI (sumarycznie wykłady, ćwiczenia, praca własna):

Notatki lub uwagi do R. Nowaka:

Imię i nazwisko:

Zadanie 5 (3 pkt)

Poniżej podano fragment sekwencji referencyjnej oraz pliku SAM (kolumny POS i SEQ, odpowiadające pozycji oraz sekwencji) dla czterech kolejnych odczytów.

sekwencja referencyjna:
 >chr1:1-20
 atgctgacatgacccagtc

plik SAM:
 1 atgctgac
 4 cctgacatga
 12 gtccagtc
 7 gacatgtccc

- Określ sekwencję aminokwasów, które są kodowane przez tę sekwencję zakładając, że na pozycji 1 zaczyna się nowy kodon

- Czy dane z pliku SAM pozwalają wnioskować o wystąpieniu wariantu(ów)?

Jeżeli tak:

- Określ typ wariantu(ów) (SNV / Indel ?),
- Jaki jest ich efekt na białko,
- Czy są to wariant(y) hetero- czy homozygotyczny(e)?

- Dodaj dwa odczyty (podaj ich lokalizacje i sekwencje), które wprowadzą heterozygotyczny wariant na pozycji 10.

Tablica kodonów:

		Second base				
		U	C	A	G	
First base	U	UUU } Phenyl-alanine F UUC } UUA } Leucine L UUG }	UCU } Serine S UCC } UCA } UCG }	UAU } Tyrosine Y UAC } UAA } Stop codon UAG } Stop codon	UGU } Cysteine C UGC } UGA } Stop codon UGG } Tryptophan W	U C A G
	C	CUU } Leucine L CUC } CUA } CUG }	CCU } Proline P CCC } CCA } CCG }	CAU } Histidine H CAC } CAA } Glutamine Q CAG }	CGU } Arginine R CGC } CGA } CGG }	U C A G
	A	AUU } Isoleucine I AUC } AUA } AUG } Methionine start codon M	ACU } Threonine T ACC } ACA } ACG }	AAU } Asparagine N AAC } AAA } Lysine K AAG }	AGU } Serine S AGC } AGA } Arginine R AGG }	U C A G
	G	GUU } Valine V GUC } GUA } GUG }	GCU } Alanine A GCC } GCA } GCG }	GAU } Aspartic acid D GAC } GAA } Glutamic acid E GAG }	GGU } Glycine G GGC } GGA } GGG }	U C A G

Notatki lub uwagi do Tomasza Gambina:

